

Zeer geachte dokter Ziel,

Zeker hebben ook de kerken zich aangepast aan onze tijd. De priester leest de mis met zijn gezicht naar de mensen toegewend, de taal is niet langer in het Latijn, maar in het Nederlands, de mistijden zijn vergemakkelijkt, en de onthouding speelt nog maar een marginale rol.

Toch bleek iets als de 'Beatmis', in de jaren zestig/zeventig, duidelijk een stap te ver. Ook 'te moderne', wereldse teksten komen niet meer aan bod. De kerk heeft op een zeker moment grenzen gesteld aan zijn aanpassingen, en is zich aldus weer van zichzelf bewust geworden. Zoniet de (openbare) bibliotheek. Ik kwam daar destijds graag, maar heb inmiddels het geloof in haar geheel verloren. De tafereelen daar zijn erger dan die vastzitten aan een 'Beatmis'. Zelfs haar naam heeft ze gewijzigd, tegenwoordig spreekt men van 'de Bieb', alsof het hier om een ernstige of dodelijke ziekte gaat, waarvan de eigenlijke naam niet genoemd mag worden. In Nederland moet je de dingen toch vooral niet bij hun werkelijke naam noemen, dan hoef je ze ook niet na te komen. Maar de ziekte, waaraan de bibliotheken lijden, heet juist 'de bieb' of 'blieb', vergelijkbaar met bijvoorbeeld de pip.

Och och, wat was die bibliotheek van vroeger toch ontoegankelijk, nou nou, wat moet die vroeger hebben geleden. Er lag een soort molensteen om haar nek. Maar dat is nu geheel anders.

Nu zweeft ze bijna, van kosmische gewichtloosheid. De schoolboekuitgave en de video/speelfilm vertegenwoordigen voortaan de literatuur. Voor een goed boek, kun je beter direct doorlopen naar de boekhandel. Als de bieb het al in haar collectie bezit, zal het zijn uitgeleend.

Hier bevindt zich meteen het grote verschil tussen boekhandel en bibliotheek. Hoewel beiden produkten leveren en verkopen, ligt de prijs bij laatstgenoemde aanmerkelijk lager. Valse concurrentie? Je gaat naar de bieb om, tegen een klein of in het geheel geen bedrag, een fotoboek, reisgids, videofilm of CD te lenen, je hebt dat soort dingen toch maar kort nodig, net zolang als een vakantie met thrillerboeken duurt.

Kom dus niet zeuren om zaken van duurzaamheid of een lange adem, dan ben je op het verkeerde adres. De norm voor de houdbaarheidsdatum is geënt op het dag- of weekblad. Het lidmaatschapsgeld voor een openbare bieb is hoog, we willen wel duidelijk maken, dat we een serieuze instelling zijn, voor niets gaan de wind en de zon op. En zorg voor een bedrijvige, vrije, praatzieke sfeer, want als we ergens een hekel aan hebben dan is het wel aan rust en stilte. Goddank, dat is nu verleden tijd.

En omdat het produkt boek zijn plaats moet delen met vele, andere produkten, gaat er van zijn aanwezigheid gelukkig ook niet meer die vroegere, loodzwaar stilzwijgende druk uit.

Voor rust en stilte kun je goddank nog in de kerk terecht, indien nodig, beschikken wij over een speciaal stiltecentrum. Toegegeven, we zijn er nog niet, zo iets klinkt als een reservaat of een rookvrije ruimte in een cafe-restaurant. Ook bij ons zitten of staan de mensen nog, ze liggen of hangen niet, gelijk ginder het geval is, waar ook wel, als de kans zich voordoet, een heus potje vrijen mogelijk is. Neen, de o.b. kan haar multiflexibele gastvrijheid nauwelijks op. Ook aan de buitenkant, het gebouw, duidt niets erop, dat daarbinnen ook nog maar enige inspanning geleverd zou moeten worden. Relax, man! Op het uitklapbord voor de deur, zien we, als bij een restaurant, waar we ons allemaal (lekker) aan te goed kunnen doen, alles lichte kost, direct verteerbaar. Op het menu van de bieb komen de woorden literatuur, kunst en wetenschap niet voor.

Dokter, U zult het misschien niet met mij eens zijn. Niettemin hebt U toch voor uw medische studie ongetwijfeld veel 'zware' kost moeten trotseren, niet? Discipline en concentratie, anders had U nu toch niet deze bloeiende praktijk kunnen uitoefenen? Wel, wees gegroet,

Pastoor J.M.Creusen

HET 'OPGEHEVEN VINGERTJE' VAN DE PASTOOR

Beste Pastoor Creusen,

Ik ben het, zoals door u al voorspeld en om maar met de kerkdeur in huis te vallen, zo goed als op geen enkel punt met uw stellingen eens. Niet alleen tijdens mijn medische studie heb ik 'zware' kost moeten trotseren. Deze kost was het logische gevolg van mijn opvoeding. Ik heb ter illustratie direct een foto opgezocht uit mijn jeugd. In uw tijd werd in de steden de "Beatmissen" geïntroduceerd; wij deden nog aan Mariaverering. Op het moment dat u met het 'gezicht naar de gelovigen' de Heilige Mis opdroeg was in mijn geboortedorp de kerk al 'leeggelopen'. Dat kan in de stad niet anders zijn geweest.

Wij hadden ook geen "Bieb" maar wel de Katholieke Illustratie. Mijn opoe knipte er de "Heiligen" uit, plakte die op een deksel van een lege margarine-doos en we hadden er weer een "schilderij" voor boven het bed bij !

Uw huidige visie op de openbare bibliotheek vind ik niet juist. Het is niet (te) duur, en behalve de door u genoemde diensten kan men er ook kopiëren, internetten en via de computer elk denkbaar document opvragen. Het gerucht gaat bovendien dat men er binnen niet al te lange tijd toe over wil gaan een satellietverbinding naar De Hemel te leggen. Krijgen de 'Heiligen' zo toch nog een popstatus!

Het populaire 7-delige 'boek' Harry Potter, dat al jaren op *een* staat in de hitlijsten van de boekhandels en bibliotheken, kan dan weer voorgoed verdrongen worden door de Bijbel. Dat vooruitzicht moet u toch bemoedigen? Hoe ziet u de invulling van uw rol als 'Pastoor Voor De Toekomst'?

Met vriendelijke groeten,

Dokter Ziel

23 - 07 - 07

Zeer geachte dokter Ziel,

Als je je bestemming kwijt bent, is er altijd nog de herbestemming. Het treft tegenwoordig een keur van vroegere openbare en cultuurgebouwen, scholen, postkantoren, maar met name ook kerken en kloosters. Als je een imposant bouwwerk tegenkomt, kun je er al wel bijna van uitgaan, dat het niet zal beantwoorden aan zijn oorspronkelijke bedoeling, en dat hoogstwaarschijnlijk zal gaan om een winkel, managementkantoor, sport of horeca.

Als de herbestemming beperkt zou blijven tot het omtoveren van klompen of melkbussen tot bloembakken, of van karrewielen tot lampen, oke, soit, je zult mij niet horen, maar wanneer er, zoals te Maastricht, een middeleeuwse Kruisherkerk met klooster wordt 'gerevitaliseerd' tot een super de luxe hotel-restaurant, dat tevens bekroond wordt met de European Hotel Design Award 2005 en de Victor de Stuers Monumentenprijs, is het tijd om mijn zwaard op te nemen. Want nu worden de rollen wel heel erg omgedraaid. Wat er plaatsvindt, staat niet in het teken van de kerk, maar integendeel, komt de kerk in dienst te staan van deze vorm van consumentisme die tegenwoordig maar haaks voortwoekert op de spiritualiteit. De helft van de wereld bestaat zo ongeveer uit horeca. Matiging is wel het laatste dat nog wordt betracht.

Waarom moet toch alles per se een concreet doel of nut hebben? Maar herbestemming van een Godshuis is daarom ook zo vreemd, omdat het nooit een bestemming heeft gekend, noch kan kennen. Dat is juist de bedoeling, zijn geheim, dat het zich onthoudt van iedere vorm van koopwaar en gebruik. Religie houdt zich alleen bezig met onze uiteindelijke zin.

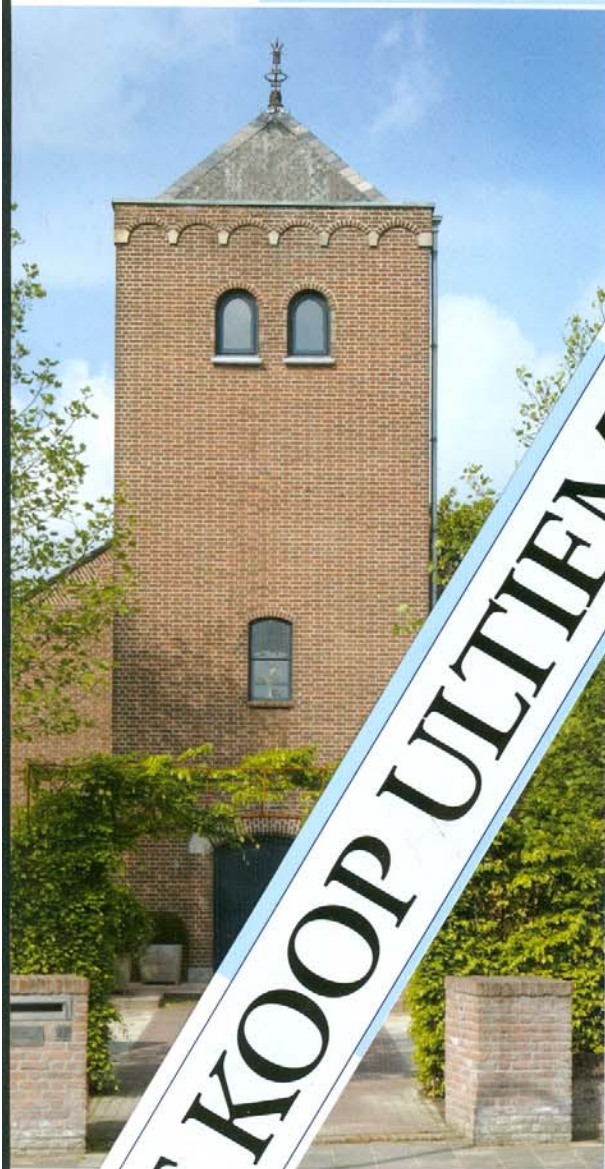
Ook wie daar geen geloof aan hecht, zal de bevruchtende wisselwerking tussen religie, kunst en wetenschap niet ontgaan. En wie uitgestapt zijn, zijn inderdaad verbeterd in die wereld van kunst en wetenschap terecht gekomen.

Maar wat schenkt een kerkgebouw sowieso niet een schoonheid, zowel van buiten als van binnen, zie het licht dat door de gebrandschilderde ramen naar binnen valt, hoor de stilte of de klank van de muziek, ervaar de werking van ruimte en tijd, en besef de betrekkelijkheid van ons bestaan.

Wat kan deze architectuur ons niet leren aan kunst, wiskunde en natuurkunde, en leer van de akoustiek? Aan vakkennis en ambacht. Aan deugden als geduld, volharding en toewijding. En tenslotte zijn we hier getuige van onze geschiedenis. Ik hoop, dat toekomstige archeologen hun opgravingen van kerkgebouwen niet zullen gaan duiden als monumenten uit de horeca.

Een herbestemming dient van gelijkwaardige of verbeterde kwaliteit te zijn. Anders moet je er niet aan beginnen. Maar men ziet het tegenwoordig vast als een uitdaging! Zich uit te sloven om tot de meest geweldige metamorfose in staat te zijn! Helaas, boven het mysterie van de menselijke geest en het heelal, van het leven en de dood kan niets gaan. Dokter, ik dank voor uw aandacht.

Vriendelijke groeten, Past. J.M.Creusen

TE KOOP ULTIEME LUXE

OSS, BURGEMEESTER V/D ELZENLAAN 22

Zéér exclusieve en stijlvolle kerkwoning gelegen op een prestigieuze locatie van ruim 1400 m² groot, midden in de gezellige Brabantse stad Oss. Architect B.W. Plooy uit Amersfoort ontwierp in 1949 deze gereformeerde kerk met een capaciteit van 250 zitplaatsen. Vanaf 1997 is het monumentale kerkje gerestaureerd en verbouwd tot prestigieuze woonlocatie. De klassieke oude stijl is op fenomenale wijze gecombineerd met modern wooncomfort. Het "Zilveren Kerkje" omvat o.a. een moderne leefkeuken (Bulthaup), sfeervolle living onder een booggewelf, werkruimte en fitness (in de toren), 2 badkamers, 5 gigantische slaapkamers, luxueus badhuis met o.a. sauna, jacuzzi, stoomcabine, relaxruimte met cognachbar. De tuin is onder architectuur aangelegd met o.a. gevelverlichting, een buitenzwembad en een grote tuinschuur.

Kortom een gouden leven in het "Zilveren kerkje".

Vraagprijs: € 1.475.000,- kosten koper

HET "ZILVEREN KERKJE"

NIEUWE BESTEMMING KERKGEBOUWEN

**RED EEN DEEL VAN ONS
CULTUREEL ERFGOED!**

**FOTO: KAART KRUISHEREN-
HOTEL MAASTRICHT
FOTO ADVERTENTIE: ART OF
LIVING 3-2006**

GEACHTE PASTOOR CREUSEN,

**IK DEEL UW ZORGEN NIET. DAT DE ROLLEN ZIJN OMGEDRAAID
DOET MIJ GOED. DAT HEEFT WAARSCHIJNLIJK MET MIJN
JEUGDERVARINGEN TE MAKEN. IK BEN EEN BRABANDER VAN
GEBORTE EN KOM UIT GASSEL DAT IN DE BUURT VAN OSS
LIGT. IK HEB GEEN MOEITE MET DE HERBESTEMMING VAN
OVERBODIG GEWORDEN KERKGEBOUWEN. IK HEB BOVENDIEN
NAUWELIJKS POSITIEVE ERVARINGEN MET 'DE KERK' ALS
INSTITUUT OF HUN REPRESENTANTEN. ALS 6 JARIG KIND MET
NUCHTERE MAAG VERPLICHT 'S OCHTENDS VOOR HET NAAR
SCHOOL GAAN IN EEN IJSKOUDE KERK DE MIS BIJWONEN HEEFT
MIJ NERGENS TOE GEÏNSPIREERD. ALS IK PECH HAD VOLGDE
DAARNA DIRECT DE GODSDIENSTLES. OP VRIJE WOENSDAGMID-
DAGEN MOEST IK VAN MIJN VADER DE PADEN OP 'T KERKHOF
SCHOFFELEN. OF IK WERD OP LAST VAN DE PASTOOR UIT DE LES
GEHAALD OM TE HELPEN ZIJN BOOMGAARD MET GIF TE SPUITEN
ALLEEN OMDAT WIJ IN EEN HUIS VAN DE KERK WOONDEN. IK
HEB 'KNIELEND OP EEN BED VIOLEN' VAN JAN SIEBELINK NIET
NODIG OM MIJ TE HERINNEREN HOE 'EEN KERK' Z'N STEMPEL OP
KINDEREN KAN DRUKKEN. IK EET OF SLAAP LIEVER IN EEN KERK
DAN DAT IK ER GA BIDDEN!   DOKTER ZIEL   21-03-2007**

